

18/13 LM

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Minister retour
met/zonder opmerking
of niet ondertekend
dd: 10/2

Licht niet meer
reparabel. Vraag
blijft waarom op oonbepaalde wijze wordt
gehandhaafd?

VERTROUWELIJK
Minister en Staatssecretaris

Directie Uitvoeringsbeleid
en Naleving
Afdeling Sturing ZBO's

Contactpersoon

Datum
4 februari 2014

Onze referentie
2014-0000018504

Met voorzet van uitgebreid zemmundaaf
traject en na instemming MP +

nota

Korting AOW-gerechtigden in bezette gebieden
Israël

nicht beta kan ik instemmen

Akkoord SG/DG

W
6/2

1 Status nota

Ter beslissing

2 Aanleiding

Donderdag jongstleden bent u geïnformeerd over een onderzoek van de SVB dat heeft geleid tot kortingen op de AOW van een aantal AOW-gerechtigden in Israël in bezette gebieden. Naar aanleiding van uw vraag ontvangt u met deze nota nadere informatie over de impact op betrokkenen. Tevens hebben wij bekeken of er opties zijn om de gevolgen te mitigeren.

3 Besispunten/advies/beslistermijn

- Opties om te herzien of mitigeren hebben grote politieke (omdat daarmee een ander standpunt wordt ingenomen over de status van de bezette gebieden) en beleidsmatige risico's (toename geëxporteerde uitkeringen zonder adequate handhavingsmogelijkheden). Daarom wordt u geadviseerd geen actie ter reparatie te ondernemen en in te zetten op een goede communicatie naar betrokkenen door SVB en ambassade.
- Tevens wordt u geadviseerd de SVB op te dragen een proces te ontwikkelen hoe in toekomstige gevallen met soortgelijke kwesties (beter) om te gaan, en dit proces met SZW af te stemmen.
- Heeft u hiermee voldoende informatie voor uw besluitvorming?

4 Kernpunten

Het wettelijk kader

- Met de Wet beperking export uitkeringen (Wet BEU) is per 1 januari 2000 in de uitkeringswetten geregeld dat geen (bijv. WAO, Anw en AKW) of slechts een gedeeltelijk (AOW) recht op uitkering bestaat indien de belanghebbende of een gezinslid van wie het recht op of de hoogte van de uitkering mede afhankelijk is, in het buitenland woont. Van deze hoofdregel kan worden afgeweken:
 - Voor personen die wonen in een land waarin op grond van een verdrag of een besluit van een volkenrechtelijke organisatie (volledig) recht op een uitkering kan bestaan.

VERTROUWELIJK

Pagina 1 van 3

- Voor personen die werkzaamheden verrichten in het algemeen belang en voor personen wonend in Aruba, in Curaçao, in Sint Maarten of in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius of Saba op grond van het Besluit regels beperking export uitkeringen.
- Voor de AOW betekent dit dat als de uitkeringsgerechtigde buiten Nederland woont en er geen uitzondering van toepassing is, hij recht heeft op een AOW-uitkering tot de gehuwdennorm (50% van het nettominimumloon) en geen recht heeft op eventuele partnertoeslag.
- Het werkingsgebied van het sociale zekerheidsverdrag met Israël is beperkt tot de in 1967 door de VN vastgestelde grenzen van Israël. Het grondgebied omvat dus niet de door Israël bezette gebieden.
- De Wet Suwi biedt u geen discretionaire bevoegdheid om de beschikkingen te laten terugdraaien.
- Het huidige wettelijk kader biedt derhalve geen mogelijkheden om af te wijken van de door de SVB afgegeven beschikkingen.

**Directie Uitvoeringsbeleid
en naleving**
Afdeling Sturing ZBO's

Datum
4 februari 2014

Onze referentie
2014-0000018504

Nadere analyse onderzoek SVB en gevolgen voor betrokkenen

- Op ons verzoek heeft de SVB zoveel als mogelijk inzicht verschaft in de historie en de individuele gevolgen van de door SVB genomen beslissingen. Dit leidt tot een herziening van de eerder gemelde aantallen. Een uitgebreide opsomming vindt u in de bijlage. De belangrijkste conclusies zijn:
 - Ook in het verleden hebben er kortingen plaatsgevonden vanwege het woonachtig zijn in bezet gebied. Vanuit het lopende klantbestand (48 personen) gaat het om 5 personen, waarvan een tweetal met een uitkering voor oorlogsgetroffenen (met mogelijk compensatie). Financieel nadeel tussen € 40 en € 277 per maand.
 - Vanuit de nu uitgevoerde actie zijn er in totaal 11 gevallen die een korting op de AOW ondervinden. Voor 7 personen van de 11 bestaat recht op een oorlogsgetroffenuitkering. Van 4 betrokkenen is (vrijwel) zeker dat deze uitkering de AOW-korting compenseert. Zij hebben daardoor niet of nauwelijks nadeel. De overige 3 personen hebben wel recht op een oorlogsgetroffenuitkering, maar hebben te hoge overige inkomsten om die tot uitbetaling te laten komen. SVB verwacht dat dit ook met de korting het geval zal blijven. In deze drie gevallen is dus waarschijnlijk sprake van financieel nadeel van maximaal € 340 per maand (bij volledige AOW).
 - Voor 4 personen van de 11 geldt dat zij geen uitkering voor oorlogsgetroffenen hebben. Hun financiële nadeel ligt tussen € 272 bij het hoogst uitbetaalde AOW-bedrag en € 0,47 bij het laagste.

Overwegingen en advies:

- Het dilemma dat aan deze discussie ten grondslag ligt is de status van de door Israël bezette gebieden. Dit is een discussie die niet gevoerd zou moeten worden ten koste van de werking van de wet BEU.
- Er is geen sprake van nieuw beleid. Ter informatie vindt u in de bijlagen de beantwoording van Kamervragen door toenmalig stas Rutte uit 2003 en correspondentie tussen toenmalige ministers Donner en Verhagen in 2008/9.
- De huidige groep getroffen is beperkt in omvang en heeft ten opzichte van eerder wel onderkende gevallen een voordeel ondervonden. De SVB zal de teveel betaalde uitkering niet terugvorderen, hoewel daar juridisch wel gronden voor bestaan.
- Ingrijpen in deze kwestie in welke vorm ook heeft politieke risico's.
- Het repareren voor alle betrokkenen heeft in principe een wereldwijd effect. Feitelijk wordt hiermee de Wet BEU buiten werking gesteld.